

AKTIVITETER FRA FAFO ØSTFORUM

Debatt om fagbevegelse og forskning. Norske fagforeninger har mistet makt, har for liten vilje og pågangsmot til å klemme ut nye strategier mot sosial dumping og vikarbyråer. Fagforeningene setter ikke i gang forskning om arbeidslivsspørsmål, og overlater dermed til arbeidsgiverne å sette dagsorden, sa seniorforsker Ann Cecilie Bergene ved Arbeidsforskningsinstituttet (AFI) i et intervju i Dagsavisen 18.03.11 (kun papirutg.).

- Norske arbeidstakerorganisasjoner har gjennom mange år vært pådrivere og igangsettere av forskning på spørsmål knyttet til sosial dumping, bemanningsbransjen, vikarbyrådirektivet og tjenestemobilitet, skriver Fafo-forskerne Line Eldring og Anne Mette Ødegård i en kronikk. (Dagsavisen, 30.03.11) [Les kronikken](#)

Se også: [Fafo-forskere svarer](#) (LO-Aktuelt, 12.04.11)

[Debatt: - Forskning først](#) (Dagsavisen, 12.04.11)

[Debatt: - Er Fafo LOs informasjonskontor?](#) (Dagsavisen, 05.04.11)

Lysark fra Fafo Østforum seminar om allmenngjøring. 76 var til stede på vårens første seminar der allmenngjøring av tariffavtaler var tema.

Tariffnemndas leder Håvard

Holm og Sigve Knudsen (bildet) fra Petroleumstilsynet holdt innledninger. Deretter var det paneldebatt med representanter fra partene: Petter Furulund (administrerende direktør i NHO Service), Tore M. Sellæg (direktør for arbeidslivsavdelingen, Norsk Industri), Anders Skattkjær (1. nestleder i Fellesforbundet) og Jan Olav Andersen (leder av forhandlingsavdelingen i EL & IT). (Fafo Østforum, 23.03.11) [Lysark](#)

Se også: [Temaside om allmenngjøring](#)

NYHETSSAKER FRA VÅR NYHETSTJENESTE

ALLMENNGJØRING OG SOSIAL DUMPING[Temaside om allmenngjøring](#)

Allmenngjøring i renhold? Tariffnemnda avgjorde i dag at dokumentasjonskravet for allmenngjøring i renhold holder. Nå skal saken ut på høring. Høringsfristen er 1. juni, og neste møte i nemnda er 21. juni. Da kan allmenngjøring bli vedtatt. (Fri Fagbevegelse, 06.04.11) [Les mer](#)

Tviler på NHO-støtte. Fafo-forsker Line Eldring mener det er fornuftig å vurdere endringer i lov om allmenngjøring. – Loven er prøvd ut noen ganger, og man har høstet mange erfaringer. Det er absolutt riktig å gjøre en vurdering av om loven fungerer bra, sier Eldring. Men hun tviler på at NHO støtter et nytt forslag Fellesforbundet diskuterer. (Magasinet, 13.04.11) [Les mer](#)

Se også: [Fellesforbundet foreslår færre krav for minstelønn](#) (Fri Fagbevegelse, 02.03.11)

Uenighet om allmenngjøring i Fellesforbundet.

Fellesforbundets ledelse fikk ikke med seg forbundsstyret på en endring av lov om allmenngjøring slik at det blir enklere å allmenngjøre deler av en tariffavtale. Nå er det usikkert hva forbundet skal mene om saken. For å få med NHO på endringen vil forbundet godta at bare lønn allmenngjøres, og ingen andre goder som for eksempel arbeidstid eller overtid ut over arbeidsmiljølovens bestemmelser (Magasinet for fagorganiserte, 11.04.11). [Les mer](#)

Se også: [Arve Bakke: Allmenngjøring og veien videre](#) (Fellesforbundet, 30.03.11)

Eksempler på tiltak mot sosial dumping

Bjurstrøm: - Godt regelverk hindrer sosial dumping. Steinar Gullvåg (Ap) hadde 28. mars en interpellasjon i Stortinget hvor han spør arbeidsministeren hva hun vil gjøre for fortsatt å ha fokus på sosial dumping i arbeidslivet.

– I kampen mot sosial dumping er det viktig at det offentlige går foran som et godt eksempel, sier arbeidsminister Hanne Bjurstrøm i en pressemelding. (Arbeidsdepartementet, 30.03.11) [Les pressemelding fra departementet](#) [Les interpellasjonen \(stortinget.no\)](#) Se også: [Gullvåg: - Utenlandskregistrerte selskaper bør stenges ute fra anbuds konkurranser](#) (LO-Aktuelt, 29.03.11)

LO krever sterkere regulering og bedre tilsyn. I brev til regjeringen ved statsminister Jens Stoltenberg krever LO økte bevilgninger til Arbeidstilsynet. LO aksepterer ikke at

Norge ikke fullt ut skal etterleve ILO-94. LO krever at regjeringen må iverksette nødvendige tiltak for å sikre lovlige ansettelsesforhold i vikarbyråene og for å hindre ulovlig innleie. LO vil ha stortingsmelding om sosial dumping. (Fri Fagbevegelse, 24.03.11) [Les brevet fra LO-leder Roar Flåthen](#)

Nyhetsaker om regionale verneombud

Krever politisk streik mot NHO. Regionale verneombud (RVO) i hotell, restaurant og reiseliv skulle vært på plass fra 1. januar i år, men NHO nekter å bli med på den politisk vedtatte ordningen. Forskriften ble vedtatt i Stortinget 16. november 2010, som et ledd i Handlingsplan 2 mot sosial dumping. Fellesforbundet har som konsekvens av NHOs motarbeidelse brutt alt samarbeid med NHO Reiseliv om arbeidsmiljø. Nå krever Fellesforbundets avdeling 250 i Trondheim hardere skyts mot NHO. (Magasinet for fagorganiserte, 29.03.11) [Les mer](#)

NAF vil ikke lenger godkjenne NHO-bedrifter. Norsk Arbeidsmandsforbund (NAF) varsler fullt brudd med NHO Service i ordningen som godkjenner renholdsbedrifter. Dette fordi LO mener arbeidsgiverorganisasjonen «saboterer» arbeidet med å rydde opp i renholdsbransjen. Det er spesielt striden rundt de regionale verneombudene innen hotell- og renholdsbransjen som får forbundsleder Erna Hagensen til å se rødt. NHO nekter å betale sin del. (Dagbladet, 22.03.11) [Les mer](#)

ARBEIDSINNVANDRING

[Temaside om arbeidsinnvandring](#)

- Arbeidsinnvandrere har krav på gode trygdeordninger. - Norge er avhengig av - og ønsker - arbeidsinnvandring, sier Ap-politiker Anette Trettebergstuen, som sitter i Stortingets arbeids- og sosialkomité. - De som jobber i Norge, skal jobbe på norske lønninger og ha norske trygderettigheter. Vi vil verken dumpe lønningene våre eller trygdene fordi de er dårligere i andre land, sier Trettebergstuen (Nettavisen, 07.04.11) [Les mer](#) Se også: [Ledigheten stiger for arbeidssøkere fra Øst-Europa](#) (NA24, 06.04.11)

Familiegjenforente arbeidsinnvandrere Siden 2001 har Norge familiegjenforent tre ganger så mange innvandrere som Danmark. Utenriksminister Jonas Gahr Støre hevder arbeidsinnvandring fra Øst-Europa er den viktigste årsaken til at tallene i Norge er langt høyere enn i Danmark. Fra 2009 til 2010 falt familieinnvandringen i Norge fra 18.111 til 9.988. Hovedårsaken var at EØS-borgere ikke lenger trengte å søke om familieinnvandrings-tillatelse for å få bo sammen med et familiemedlem i Norge. (Vårt Land, 07.04.11) [Les mer](#)

Frp - Regjeringen gir etter for asyllobben. Justisdepartementet har vedtatt regelendringen som gjør at ulovlige innvandrere kan søke arbeidstillatelse i Norge. Endringen i regelverket går ut på at personer som har vært i Norge som asylsøkere kan komme tilbake til Norge som arbeidsinnvandrere. Gitt at de oppfyller kravene om arbeidsinnvandring som faglært, og at de ikke har brutt straffeloven. (Stavanger Aftenblad/NTB, 31.03.11) [Les mer](#) Se pressemelding: [Oppheving av reiseforbod for faglærde i somme tilfelle](#) (Justisdepartementet, 31.03.11)

Lex Amelie - en utfordring. "Lex Amelie" er en individuell tilpasning som skal anvendes generelt. Det kan bli en stor utfordring å lage et velfungerende regelverk, mener NHO. – Justisdepartementet begrunner "Lex Amelie" med hensynet til bedriftene. NHO har ikke bedt om en slik endring, sier Svein Oppegaard, direktør for Område Arbeidslivspolitik. - Vi mener det snarere bør utvises forsiktighet med å blande asylinstittuttet og arbeidsinnvandring. (NHO, 01.04.11) [Les mer](#) Se også: [Storberget: Ingen særbehandling av Amelie](#) (P4, 01.04.11)

Utlendingene tar jobben. Hver åttende arbeidstager i Norge er utlending. Og nå spår Norges Bank rekordhøy innflytting til Norge i fire år. I tallrekken bakover er det spor av gode og dårlige tider i økonomien. Er økonomien på opptur, så stiger både nettoinnflyttingen og antallet utenlandske arbeidstagere. Men det store skillet er før og etter 2004. Da ble EU utvidet østover, og det ble mye lettere for arbeidssøkere fra Øst-Europa å komme til Norge. (Aftenposten, 04.04.11) [Les mer](#) Se også: [Utlendinger i hvit frakk presser renten nedover](#) (Aftenposten, 05.04.11)

SOLIDARANSVAR [Temaside om solidaransvar](#)

Mer makt med solidaransvar. - Solidaransvarordningen virker, konkluderer Oslo Byggningsarbeiderforening, drøyt ett år etter at ordningen trådte i kraft. Oslo Byggningsarbeiderforening, som kjørte den første saken og siden har kjørt fem-seks nye saker, mener ordningen fungerer akkurat som ønsket. (Magasinet, 24.03.11) [Les mer](#)

ANDRE NYHETER

14.04.11 Frokostseminar på Blindern, Oslo: De andre polakkene: Om ressurssterke innvandrere i Norge. Flertallet av dem som dro fra Polen etter EU-utvidelsen i 2004, var ikke polske bygningsarbeidere, men unge, utdannede mennesker som søkte høyere lønninger og bedre muligheter. Hvordan opplevde og opplever den unge polske eliten møte med en norsk kultur? Det er temaet på et frokostseminar torsdag 14. april 2011 kl 08:15-10:00, Aud 7, Eilert Sundts hus på Universitetet i Oslo. Innledninger, og deretter kommentar ved bl.a. Fafo-forsker Jon Horgen Friberg. Seminaret er gratis og åpent for alle, ingen påmelding.

Island for EFTA-domstolen. EFTAs overvåkingsorgan, ESA, mener at Island har innført EUs utstasjoneringdirektiv på en uholdbar måte, og at de har gått for langt i å kreve at utenlandske gjestearbeidere skal ha islandske arbeidsvilkår. Da EFTA-domstolen gjennomførte sin høring i saken i forrige uke, holdt den norske regjeringsadvokaten et innlegg til støtte for islendingenes praksis. EU-kommisjonen støttet ESAs syn. Dommen vil trolig foreligge før sommeren. (Fri Fagbevegelse, 05.04.11) [Les mer](#)

24.-25.05.11 Seminar på Lillehammer: "Polen og Norge – en historie om solidaritet". Seminaret vil rette søkelyset på situasjonen i Polen under unntakstilstanden i perioden 1981-1989, de politiske flyktingene som kom til Norge og samarbeidet mellom nordmenn og polakker om Solidaritet Norge-Polen. Hvordan var nordmenns holdninger og hva var Norges offisielle politikk? Hvordan opplevde polakkene å etablere seg i et nytt land med et annet styresett og en annen kultur? Seminaret avholdes på Radisson Blue Lillehammer Hotell. Påmeldingsfrist: 15. april. [Program og påmeldingsinfo](#)

Danmark: Ønsker å begrense utlendingers adgang til velferdsgoder. Et tverrministerielt utvalg med Venstre i spissen har avlevert en rapport om mulighetene til å begrense utlendingers adgang til velferdsgoder i deres første år i landet. EU setter grenser for Venstres innstramningsplan. Avtaler mellom EU og Tyrkia forhindrer nemlig at de planlagte innstramninger kan gjennomføres overfor tyrkiske statsborgere med adresse i Danmark. (Dansk Los Ugebrev A4, 04.04.11) [Les mer](#)

Sverige: Riksdagen vedtok anti-dumpingforslag.

I Sverige er det vedtatt et forslag som skal bidra til å stenge ute bedrifter som driver sosial dumping. Den svenske Riksdagen har vedtatt at offentlige oppdragsgivere må kunne stille krav ved anskaffelser som samsvarer med hva som fremgår av svenske kollektivavtaler når det gjelder lønns- og arbeidsvilkår. (Fafo Østforum / Doffin, 31.03.11) [Nyhetsbrev fra Doffin](#) Les forslaget og Arbetsmarknadsutskottet anbefaling til Riksdagen: [Betänkande 2010/11:AU3](#)

Strid i EU om arbeidstakere fra tredjeland. Europa-parlamentet vedtok forrige uke direktivet om kombinert oppholds- og arbeidstillatelse for personer utenfor EU. Dansk LO mener direktivet har betydelige svakheter og at konsekvensene fort kan bli fri flyt av sosial dumping. Det som skaper strid er at direktivet ikke skal gjelde for arbeidstakere i internasjonale selskaper som utstasjoneres i en filial i EU og sesongarbeidere. Direktivet er ikke EØS-relevant. (LO, 28.03.11) [Les mer på www.lo.no](#)
Les Parlamentets [pressemelding](#)
Les mer på [fagligt.eu](#)

EU-smutthull senker svensk lønn. Polske bygningsarbeidere kan bli mye billigere enn svenske på grunn av EU-regler. Det svenske LO-forbundet Byggnads ber Brussel endre reglene.– Fra fagbevegelsens side er vi urolige for hva dette kan føre til på sikt, sier forbundssekretær Torbjörn Johansson i Byggnads til Byggnadsarbeidaren (Magasinet for fagorganiserte, 31.03.11). [Les mer](#)

Sverige diskriminerer utenlandske leger. EU-kommisjonen truer Sverige med EU-domstolen hvis de ikke endrer sin praksis. Sverige bryter EU-retten når de opererer med to forskjellige godkjenningsnivåer for leger. (LO, 07.04.11) [Les mer](#)
Se også: [Commission asks Sweden to change its laws on the recognition of general practitioners' qualifications](#)
(Pressemelding fra EU-kommisjonen, 06.04.11)

FLERE NYHETER finner du på [Fafo Østforums nettside](#)

[Nyhetsarkivet](#)

[Bakgrunn](#)
[Deltakere](#)
[Kontakt](#)

Fafo Østforum er en forskningsstøttet møteplass som gir oppdatert kunnskap om virkningene av EU/EØS-utvidelsene, arbeids- og bedriftsvandringer, endringer i politikktutforming og innsikt i praktiske erfaringer. Gjennom seminarer og nettside er Fafo Østforum en kunnskapsleverandør på temaet. Forumet har i dag 18 deltakere - bedrifter, organisasjoner og offentlige instanser. Forumet er åpent for flere deltakere. Interesserte kan ta kontakt med Fafo Østforums prosjektleder [Line Eldring](#).

[FoU](#)
[Off dokumenter](#)
[Statistikk](#)
[Andre publ](#)
[Fafo Østforum publ](#)

På [nettsiden](#) finner du nyhetsklipp om EU-utvidelsen, informasjon om Fafo Østforums aktiviteter, derav program for kommende seminarer og foredragsfoiler fra tidligere seminarer. I Kunnskapsbasen finner du en rekke publikasjoner, se linker i venstre kolonne.

[Bestill nyhetsbrev](#)
[Avbestill](#)
[Nyhetsbrevarkiv](#)

Om nyhetsbrevet: Fafo Østforums elektroniske nyhetsbrev sendes ut jevnlig, og gir deg informasjon om Østforums seminarer, nye publikasjoner, samt tematisert utvalg av nyhetssaker fra vår nyhetstjeneste. Det er gratis å abonnere på nyhetsbrevet. Utskriftsvennlig pdf-versjon av nyhetsbrevene finner du i nyhetsbrevarkivet.

Kontakt:

Fafo, Postboks 2947 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Borggata 2b. [Google kart](#)
Tlf: (+ 47) 22 08 86 00. Fax: (+ 47) 22 08 87 00 [www.fafo.no](#)